

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА

Сл. Весник на Р. Македонија, бр.25 од 19.02.2015 година

Член 1

Во Законот за заштита на децата („Службен весник на Република Македонија“ број 23/13, 12/14, 44/14, 144/14 и 10/15), во членот 16 по ставот (3) се додаваат три нови става (4), (5) и (6) кои гласат:

„(4) Згрижување и воспитание на децата може да се организира и обезбедува и во детска градинка/ центар за ран детски развој, основана од страна и во состав на правни лица за потребите на нивните вработени, согласно условите утврдени со овој закон, како организациона единица во состав на правното лице, со која ќе раководи лице кое ги исполнува условите согласно овој закон, именувано од одговорното лице во правното лице.

(5) Во состав на високообразовна установа за образование на стручен кадар за предучилишно воспитание, во функција на поуспешно реализирање на практичната дејност на факултетот, може да се основа детска градинка/ центар за ран детски развој како организациона единица согласно условите утврдени со закон.

(6) Во состав на приватно училиште кое има својство на правно лице и е запишано во Централниот регистар на Република Македонија согласно закон, може да се основа детска градинка/центар за ран детски развој како организациона единица согласно условите утврдени со овој закон.“

Член 2

Во членот 41 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, постапката за остварување/продолжување на правото на детски додаток, може да се поведе и преку електронска апликација упатена во Центарот за социјална работа.

Ставовите (2), (3), (4), (5), (6) и (7) стануваат ставови (3), (4), (5), (6), (7) и (8).

Член 3

Во членот 73 ставот (1) се менува и гласи:

„Во состав на јавна детска градинка, односно детска градинка во приватна сопственост може да се формира центар за ран детски развој со одлука на основачот под услови утврдени со овој закон, кој ќе функционира во дел од постојниот објект или во друг објект издвоен од детската градинка.“

Во ставот (5) зборовите: „новите правни лица“ се заменуваат со зборот „основачите“.

Член 4

Во членот 78 став (5) во третиот ред по зборот „возраст“ се додаваат зборовите: „во рок од 15 дена од денот на добивање на решението“.

Член 5

Во членот 88 став (4) по зборот „закон“ се додаваат зборовите: „во рок од 15 дена од денот на добивање на решението“.

Член 6

Во членот 100 став (3) по зборот „исхрана“ се става запирка и се додаваат зборовите: „стандартите за исхрана и оброци“.

Член 7

Во член 102 ставот (1) се менува и гласи:

„Установата за деца може да започне со работа откако по поднесено барање за вршење на дејноста од страна на основачот, министерот ќе утврди дека се исполнети условите утврдени со овој закон и другите прописи, и ќе донесе решение за вршење на дејноста.“

Во ставот (4) по зборовите: „установата за деца“ се додаваат зборовите: „во рок од 15 дена од денот на добивање на решението“.

Член 8

По членот 102 се додава нов член 102-а, кој гласи:

„Член 102-а

(1) Детска градинка/центар за ран детски развој, како организациона единица основана од страна и во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште од член 16 ставови (4), (5) и (6) од овој закон, може да започне со работа по претходно донесен акт за основање на детска градинка/центар за ран детски развој како организациона единица, по поднесено барање и добиено решение за вршење на дејноста согласно членот 102 од овој закон.

(2) За организационата единица од член 16 ставови (4), (5) и (6) од овој закон соодветно се применуваат одредбите од овој закон кои се однесуваат на почнувањето со работа на установа за деца, на кадарот во приватните установи за деца, надзорот над работата на установите за деца, инспекцискиот надзор, на евиденцијата и документацијата во областа на згрижувањето и воспитанието на деца и програмите за вршење на дејноста.

(3) За отпочнување со работа на нов објект во состав на установа за деца, основачот по донесена одлука и прибавено мислење од Министерството поднесува барање до министерот, а по добиеното мислење на комисијата од членот 102 став (2) на овој закон, министерот донесува решение за вршење на дејноста на установата за деца доколку се исполнети условите од овој закон.

(4) Во случај на промена на седиштето/просторните услови на установата за деца, организационата единица во состав на правното лице, детска градинка/центар за ран детски развој во состав на високообразовна установа, по поднесено барање од основачот, а по мислење на комисијата од членот 102 став (2) на овој закон, министерот донесува решение за промена на седиштето/просторните услови.“

Член 9

Во членот 104 зборовите: „одредени работи од“ се бришат.

Член 10

По членот 113 се додава нов член 113-а, кој гласи:

„Член 113-а

(1) Доколку министерот не донесе решение согласно членовите 78 став (3), 88 став (2) и 102 став (1) од овој закон, односно не го одбие барањето за донесување на решение во рок од 60 дена, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена по истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот за донесување на решение и министерот да донесе решение.

(2) Формата и содржината на барањето од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

(3) Кон барањето за донесување на решението од ставот (1) на овој член подносителот на барањето доставува и копија од барањето од членовите 78 став (1), 88 став (1) и 102 став (1) од овој закон.

(4) Министерот е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесување на барањето од ставот (1) на овој член, до писарницата на министерот да донесе решение со кое барањето за добивање решение е уважено или одбиено. Доколку министерот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на Министерството.

(5) Доколку министерот не донесе решение во рокот од ставот (4) на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(6) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (5) на овој член да изврши надзор во Министерството дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(7) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот во рок од 10 дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го одобри или одбие барањето и да го извести Државниот управен инспекторат за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

(8) Доколку министерот не одлучи во рокот од ставот (7) од овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена, во кој министерот ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(9) Доколку министерот не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (8) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(10) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (5) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, приговорот се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(11) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена од денот на приемот да го разгледа приговорот од ставот (10) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето од ставот (5) на овој член или не поднесе пријава согласно со ставот (9) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за инспекторот за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во надлежниот орган дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(12) Доколку инспекторатот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (11) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот, и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на приговорот за преземените мерки.

(13) Во случај на ставот (12) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

(14) Во случаите на ставот (13) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (11) од овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(16) Доколку министерот не одлучи во рокот од ставот (9) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежниот суд.

(17) Постапката пред Управниот суд е итна.

(18) По донесувањето на подзаконскиот акт од ставот (2) на овој член истиот веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа се објавува на веб страницата на Министерството.“

Член 11

Во членот 120 став (2) по зборот „правник“ се става запирка и се додава зборот „социолог“.

Ставот (12) се брише.

Член 12

По членот 120 се додава нов член 120-а, кој гласи:

„Член 120-а

(1) За директор на приватна установа за деца - детска градинка /центар за ран детски развој може да биде избрано лице кое покрај општите услови утврдени со закон и условите утврдени во членот 142 од овој закон е со високо образование (со стекнати 240 кредити според ЕКТС или завршен VII1 степен) и ги исполнува условите утврдени во членот 167 од овој закон за воспитувач, за стручен работник, за стручен соработник, лице со завршен филолошки факултет - наставна студиска програма и специјалистички студии за предучилишни педагози, правник и економист со високо образование (со стекнати 240 кредити според ЕКТС или завршен VII1) и поседува важечка лиценца за директор за установа за деца.

(2) За директор на приватна установа за деца – детско одморалиште може да биде избрано лице кое покрај општите услови утврдени со закон и условите утврдени во членот 142 од овој закон е со високо образование (со стекнати 240 кредити според ЕКТС или завршен VII1 степен) и поседува важечка лиценца за директор за установа за деца.

(3) Лицето кое раководи со организациона единица во состав на правното лице од членот 16 ставови (4), (5) и (6) од овој закон, треба да ги исполнува условите од ставот (1) на овој член.“

Член 13

Во членот 130 став (4) во алинејата 3 зборовите: „именува и разрешува“ се заменуваат со зборот „предлага“.

Член 14

Во членот 168 по ставот (12) се додава нов став (13), кој гласи:

„(13) Воспитната - образовната работа во детска градинка, односно центар за ран детски развој, за деца со пречки во развојот се изведува според програма за рано учење и развој за деца со пречки во развојот базирана врз Стандардите за рано

учење и развој, која ја изготвува Бирото за развој на образованието, а ја донесува министерот.“

Ставовите (13) и (14) стануваат ставови (14) и (15).

Член 15

Во членот 172 став (2) по зборот „установа“ се става запирка и се додава зборот „основачот“.

Член 16

Во членот 173 по ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

“(4) Установата за деца е должна најдоцна до месец октомври во тековната година на родителските средби, огласните табли и на веб страницата на установата, на родителите да им ги претстави прирачниците и детските списанија кои се одобрени со решение од страна на министерот.

(5) Родителите имаат право за своите деца во установата за деца да изберат прирачници и списанија кои се во функција за реализација на воспитно – образовните активности.“

Член 17

Член 176 се менува и гласи:

„Комисијата од член 175 од овој закон е составена од девет члена, и тоа од:

Министерството за труд и социјална политика - четири члена, Министерство за образование и наука - еден член, Министерство за финансии - еден член, Биро за развој на образованието - еден член и од факултети и институти за општествено хуманистички науки - два члена.

Член 18

Во член 177-а став (2) алинејата 1 се менува и гласи:

„ да има диплома или уверение за завршено образование согласно со член 120 ставови (2) и (3) за директори на установи за деца, член 136 ставови (1), (2), (3), (4) и (5) за даватели на јавни услуги за згрижување и воспитание на деца за јавни установи за деца, член 167 став (1) точки 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 за стручни лица за згрижување и воспитание на деца во приватни установи за деца, член 77 став (1) алинеја 1 за лице ангажирано од агенција за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст и член 87 став (1) алинеја 1 за физичко лице кое самостојно врши одредени работи од дејноста згрижување и воспитеание на деца како професионална дејност.“

Член 19

Во членот 177-ј став (5) по зборот „комисијата“ се додаваат зборовите: „или административно лице од министерството“.

Член 20

Во членот 228 став (1) по алинејата 18 се додава нова алинеја, која гласи:

„ - на родителите не им ги претстави и не им дозволи да изберат прирачници и детските списанија кои се во функција за реализација на активностите во установата за деца (член 173 ставови (4) и (5))“.

Член 21

Подзаконските акти предвидени со овој закон, министерот ќе ги донесе во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 22

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за заштита на децата.

Член 23

Одредбите од членот 2 од овој закон ќе отпочнат да се применуваат од 1 декември 2016 година.

Одредбите од членовите 17 и 18 од овој закон ќе отпочнат да се применуваат со денот на отпачнувањето на примената на одредбите од членовите 12 и 29 од Законот за изменување и дополнување на законот за заштита на децата („Службен весник на Република Македонија“ број 12/14).

Член 24

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.